

Pleasant Business Park,
Ganeshwadi, Off F.C. Road,
(Lane opposite Hotel Vaishali,
Pune 411004.
www.solvingscoliosis.com,
solvingscoliosis@gmail.com
Mob. : +91 98220 29042

पाठीचा कणा हा माणसाच्या शरिराचा महत्वाचा भाग आहे. कणा जितका मजबूत तितकाच लवचिक असावा लागतो. तरच मनुष्याच्या हालचाली सहजपणे होतात. निरोगी जीवनासाठी कण्याचे आणि मणक्यांचे आरोग्य आवश्यक आहे.

काही कारणाने कण्याला बाक किंवा वाकडेपणा येऊ शकतो. तो कधी पुढे तर कधी मागे वाकतो. याला अनुक्रमे कायफोसीस आणि लोर्दोसीस म्हणतात. कधी कधी कणा एका बाजूला वाकतो आणि त्याचा आकार "C" अथवा "S" या अक्षरासारखा होतो. याला "स्कोलीओसिस" म्हणतात.

वेगवेगळ्या कारणांनी स्कोलीओसिस होतो. कधी जन्मताच मणके एका बाजूला झुकलेले असतात. कधी म्हातारपणामुळेही कण्याला बाक येतो. सिरेब्रल पाल्सी सारख्या व्याधिमुळेही स्कोलीओसिस होऊ शकतो.

मात्र काही मुलांना वाढीच्या वयात, १०-१६ वर्षांमध्ये, कण्याला बाक येतो. असे का होते याची करणे अजूनही स्पष्ट झालेली नाहीत म्हणून या प्रकाराला "idiopathic" स्कोलीओसिस म्हटले जाते.

idiopathic स्कोलीओसिस हा शाळकरी मुलांच्यात, विशेषतः मुलींच्यात प्रमुखाने दिसतो. परदेशात, युरोप, अमेरिकेमध्ये शालेय वैद्यकीय तपासणीत स्कोलीओसिस साठी विशेष चाचणी होते. त्यामुळे यावर लगेच उपचार चालू केले जातात. मात्र भारतात अशी चाचणी होत नसल्याने कित्येक मुलामुलींना ह्या आजाराची लक्षणे दिसत असली तरीही कळून येत नाही. स्कोलीओसिसच्या प्रथम लक्षणात एक खांदा दुसऱ्यापेक्षा वर राहतो, पाठीस एका बाजूला उंचावटा तर दुसऱ्या बाजूला खड्डा लागतो. खांदा, मान, पाठ दुखू लागते. दुर्दैवाने पालक आणि शिक्षकही त्याकडे दुर्लक्ष करतात. "सरळ बस", "खांदा पाडू नकोस" असे सल्ले मिळतात आणि बरेचदा टिंगलहि केली जाते. यामुळे हि लक्षणे लपवायचा प्रयत्न होतो. शेवटी फारच वाढल्यावर, पोक आल्यावर मात्र डॉक्टरांना दाखवले जाते. तोपर्यंत खूप उशीर झाल्याने कायमचे व्यंग निर्माण होते. शस्त्रक्रियेने हे व्यंग कमी करता आले तरी पूर्ण बरे होत नाही. शिवाय कायमची पाठदुखीची व्याधी मागे लागते. त्याचे शारीरिक आणि मानसिक दुष्परिणाम पुढे दिसू लागतात.

स्कोलीओसिस वर प्रभावी उपचार पद्धती आज जगभरात उपलब्ध आहे. पण भारतात याचा प्रसार झालेला नाही.

पुण्यातील proactive क्लिनिकने भारतात प्रथमच स्कोलीओसिसच्या रुग्णांसाठी शस्त्रक्रियेविना उपचार सुरू केले आहेत. "Solving Scoliosis" या नावाने हा उपक्रम राबविला जात आहे. जागतिक कीर्तीच्या डॉ कथीन श्रोथ यांच्या पद्धतीवर हि आधारित आहे. यापद्धतीत शस्त्रक्रियेशिवाय केवळ खास व्यायाम आणि ब्रेस वापरून

कण्याचा बाक सरळ केला जातो. त्याबरोबर रुग्ण आणि कुटुंबासाठी माहिती, समुपदेशन केले जाते. हा आजार लहान मुलाच्यात जास्ती आढळत असल्याने पालकांसाठी शास्त्रीय माहिती, पुस्तके व इतर साहित्य, फिल्म्स हे उपलब्ध केलेले आहे.

२४ जून २०१७ हा आंतरराष्ट्रीय स्कोलिओसिस दिवस जगभर साजरा केला गेला. अमेरिका, इंग्लंड मध्ये या निमित्ताने कार्यशाळा तसेच जाणीव जागृती कार्यक्रम आयोजित केले गेले.

भारतात प्रथमच "Solving Scoliosis तर्फे पुण्यात २४ जून साजरा करण्यात आला. यानिमित्ताने खुली चर्चा आयोजित केली होती यात नागरिकांनी स्कोलिओसिस ची माहिती करून घेतली. भितीचित्रे, चित्रपट, स्लाईड शो याचा वापर करून हि माहिती लोकांपर्यंत पोचवली. त्याबरोबर उपचारासाठी वापरली जाणारी आधुनिक साधने, खास ब्रेस(जाकीट) हि सर्वांना पाहण्यासाठी खुली ठेवली होती. पालक, शिक्षक तसेच डॉक्टर्स व physiotherapist यांनी कार्यक्रमात सहभाग घेतला. "Solving Scoliosis चे संचालक डॉ. श्रीधर चिपळूणकर, डॉ.अपर्णा वाटवे, अंजली किबे व नितीन किबे यांनी चर्चेद्वारे शंकांचे निरसन केले. स्कोलिओसिस कडे दुर्लक्ष न करता किंवा न लपवता त्यावर योग्य उपचार केले पाहिजेत हा संदेश लोकांपर्यंत पोचविण्याचा हेतू यातून साध्य झाला.

पुण्यातील नामवंत अस्थीरोगतज्ञ डॉ. संचेती यांनी कार्यक्रमाला आवर्जून उपस्थित राहून या उपक्रमाचे कौतुक केले. याद्वारे समाजाने स्कोलिओसिसबद्दल जाणीव जागृती होऊन रुग्णांना योग्य उपचार सहजपणे मिळावेत अशी सदिच्छा त्यांनी व्यक्त केली.

स्कोलिओसिस चे निदान जेवढे लवकर होईल तेवढे उपचार लवकर चालू होऊन निरोगी आयुष्य शक्य होते. म्हणूनच यापुढील वर्षात, Solving Scoliosis द्वारे वेगवेगळे उपक्रम आयोजित केलेले आहेत. यामध्ये शाळांमध्ये पालक आणि शिक्षक यांसाठी माहितीपर कार्यक्रम, वेगवेगळ्या आरोग्यविषयक काम करणाऱ्या संस्था तसेच नागरिक मंच यातून स्कोलिओसिस ची माहिती दिली जाईल. तसेच स्कोलिओसिस रुग्ण व पालकांसाठी कार्यशाळा, support groups चालवले जातील.

आपल्याला या उपक्रमात सहभागी व्हायचे असेल किंवा आजाराची सविस्तर माहिती हवी असेल तर www.solvingscoliosis.com या संकेतस्थळाला भेट द्यावी. यासंबंधी वरील पत्त्यावर संपर्क साधावा.